Lietas Nr. C25037815
Lietas arhīva Nr. C-0378-15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Preiļos 2015.gada 12.maijā

Preiļu rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese I.Stivriņa
ar sekretāri B.Kaļvu,
izskatīja atklātā tiesas sēdē Talsu ielā 2, Preiļos/pers. A/ maza apmēra prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu un uzturlīdzekļu parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

2015.gada 20.janvarī Preiļu rajona tiesā saņemta prasītājas /pers. A/ maza apmēra prasība pret atbildētāju /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu un par uzturlīdzekļu parāda piedziņu. Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītājas laulība ar atbildētāju ir šķirta notariālā kārtībā, par ko 2013.gada 15.novembrī zvērināts notārs šķirtajiem laulātajiem izsniedzis laulības šķiršanas apliecību ar reģistra Nr.3560. Pie laulības šķiršanas abi laulātie: Kristīne un /pers. B/ ir iesnieguši zvērinātam notāram 2013.gada 16.oktobrī pušu labprātīgu sastādītu un parakstītu rakstisku Vienošanos par laulības šķiršanu, kuras 2.punktā ir pielīgts, ka /pers. B/ laulībā 2004.gada 23.martā dzimušā dēla /pers. D/ dzīves vieta tiek noteikta pie mātes /pers. A/. Savukārt minētās Vienošanās 5.punktā pielīgts, ka ,,no šīs vienošanās parakstīšanas brīža katru mēnesi /pers. B/ sniegs bērnam uzturlīdzekļus, labprātīgi samērā ar savu mantisko stāvokli, /pers. B/ labprātīgi maksās uzturlīdzekļus bērnam Ls 60,00 apmērā līdz bērna pilngadības sasniegšanai". Atbildētājs noslēgto Vienošanos pienācīgi nav pildījis un pielīgtos ik mēneša uzturlīdzekļus dēla uzturam nav maksājis, izņemot divus maksājumus 2013.gadā kopējā summā Ls 120,00. Bez tam, atbildētājs ir pārkāpis arī šīs Vienošanās 6.punktu, jo saskarsmē ar nepilngadīgo bērnu nav vadījies no bērna interešu un tiesību aizsardzības viedokļa, jo trīs reizes ir vedis dēlu ar automašīnu, vadot automašīnu alkohola reibuma stāvoklī. Pēc notikušā prasītāja aizliedza atbildētājam vest bērnu ar automašīnu, lai nākotnē izslēgtu riskus par līdzīgu nepieļaujamu gadījumu atkārtošanos, ka dzēris tēvs ved automašīnā bērnu. Uz šādu prasītājas rīcību atbildētājs ir reaģējis ar to, ka viņš nemaksā pielīgtos uzturlīdzekļus bērnam. Attiecībā uz 2013.gada 16.oktobrī ar Vienošanos par laulības šķiršanu pielīgtajiem mēneša uzturlīdzekļiem bērnam Ls 60,00 (attiecīgi 85,37 *euro*), tad šie uzturlīdzekļi nesasniedz minimālos ar normatīvo aktu noteiktos minimālos mēneša uzturlīdzekļus bērnam. Lūdz piedzīt no atbildētāja /pers. B/ ik mēneša uzturlīdzekļus 108,00 *euro*, bet ne mazāk kā ik mēnesi 30% no valstī noteiktās minimālās darba algas līdz bērna 18 gadu vecuma sasniegšanai. Savukārt par laika periodu no 2013.gada 16.oktobra Vienošanās par laulības šķiršanu noslēgšanas, ar kuru notikusi abpusēja labprātīga rakstiska vienošanās par ik mēneša uzturlīdzekļu Ls 60,00 (85,37 *euro*) maksāšanu, līdz šīs prasības iesniegšanas dienai tiesā, lūdz piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai nesamaksāto uzturlīdzekļu parādu par 13 mēnešiem kopsummā Ls 780,00 jeb 1109,84 *euro*. Piedzītos uzturlīdzekļus pārskaitīt uz prasītājas kontu /numurs/, Citadele bankā. Vēlas sprieduma nekavējošu izpildi. Norādīja, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Atbildētājs 2015.gada 11.martā iesniedza paskaidrojumu, kurā norādīja, ka prasību atzīst daļēji, neatzīst prasību daļā par uzturlīdzekļu parāda piedziņu par laika periodu no 2013.gada 16.oktobra līdz 2015.gada janvārim, jo par šo laika periodu prasītājai maksāja skaidrā naudā. Lūdz lietu izskatīt tiesas sēdē.

Civilprocesa likuma 250.^{26} pants nosaka, ka tiesa lietu iztiesā tiesas sēdē prasības tiesvedības kārtībā, ja to lūdz kāda no pusēm vai ja tiesa uzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē.

Prasītāja tiesas sēdē prasību uzturēja par kārtējo uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturēšanai 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās algas sākot ar 2015.gada maiju līdz bērna 18 gadu vecuma sasniegšanai, nelūdza piedzīt uzturlīdzekļus no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas, jo par 2015.gada janvāri - aprīli uzturlīdzekļus atbildētājs ir samaksājis. Prasītāja samazināja prasību daļā par uzturlīdzekļu parāda summas piedziņu, lūdza piedzīt no 2013.gada 16.oktobra līdz 2014.gada decembrim uzturlīdzekļu parādu 682,98 *euro* apmērā. Paskaidroja, ka minētajā periodā atbildētājs ir veicis maksājumu 120 latu apmērā, un vēl prasītāja ir saņēmusi divus maksājumus 50 latu apmērā, ko veikusi bijušā vīra māte /pers. F/, un no bijušā vīra vēl tika veikti 3 neregulāri maksājumi skaidrā naudā 180 latu apmērā, ko viņš samaksāja 2013.gada oktobrī. Līdz ar to prasības pieteikumā norādītā summa 1109,84 *euro* samazināma par 426,86 *euro*. Lūdza piedzīt uzturlīdzekļu parāda summu par laika periodu no 2013.gada 16.oktobra līdz 2014.gada decembrim 682,98 *euro* apmērā un turpmāk kārtējo uzturlīdzekļu maksājumus no 2015.gada maija līdz bērna pilngadībai - 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās algas. Lūdza piedzīt no atbildētāja ar lietas vešanu saistītos izdevumus advokāta palīdzības samaksai 60,00 *euro* apmērā. Lūdza noteikt nekavējošu sprieduma izpildi.

Atbildētājs tiesas sēdē paskaidroja, ka atzīst prasību par kārtējo uzturlīdzekļu piedziņu 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās algas, par tiesāšanās izdevumu piedziņu, par uzturlīdzekļu parāda piedziņu samazinātajā apmērā, kas ir 682,98 *euro*. Atzīst, ka bijusī sieva šobrīd uztur un apgādā bērnu. Piekrīt maksāt kārtējos uzturlīdzekļu maksājumus no šī gada maija līdz bērna pilngadībai. Norādīja, ka ir uzturlīdzekļus bērnam ir maksājis vairāk, tikai maksājumus veica skaidrā naudā un tos nevar pierādīt.

Motīvu daļa

Noklausoties prasītājas un atbildētāja paskaidrojumus, pārbaudot un izvērtējot lietas materiālus, tiesa uzskata, ka prasība ir apmierināma pilnā apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta nosacījumiem vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu, pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem.

Minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa, nosaka Ministru

kabinets, ņemot vērā valstī noteikto iztikas minimumu un bērna vecumu.

Saskaņā ar 2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus. Katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai jānodrošina uzturlīdzekļi 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, savukārt, katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumiem Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" minimālā mēnešalga no 2015.gada 1.janvāra sastāda 360 *euro*.

Lietā esošā /pers. D/ dzimšanas apliecība /apliecības numurs/ apliecina, ka atbildētājs /pers. B/ ir bērna tēvs.

No lietā esošajiem pierādījumiem un prasītājas paskaidrojumiem izriet, ka bērns /pers. D/ dzīvo kopā ar prasītāju, kura to pilnībā uztur un aprūpē, savukārt, atbildētājs labprātīgi nesniedz materiālo palīdzību bērna uzturam, lai gan likums nosaka, ka abiem vecākiem ir pienākums rūpēties par saviem bērniem.

Pastāvot šādiem apstākļiem tiesa atzīst, ka no atbildētāja /pers. B/ par labu prasītājai /pers. A/ piedzenami uzturlīdzekļi /pers. D/ uzturēšanai 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna 18 gadu vecuma sasniegšanai.

Ņemot vērā, ka kopš prasības celšanas brīža – 2015.gada janvāra līdz 2015.gada aprīlim atbildētājs ir veicis uzturlīdzekļu samaksu valstī noteiktajā minimālajā apmērā, uzturlīdzekļi piedzenami ar sprieduma pasludināšanas dienu, tas ir, - 2015.gada 12.maiju.

Prasītāja ir pieteikusi lūgumu sprieduma izpildi noteikt nekavējošu. Tiesa atzīst, ka atbilstoši Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktam spriedums izpildāms nekavējoši, ņemot vērā, ka uzturlīdzekļu piedziņa skar bērna intereses.

Saskaņā ar 2013.gada 16.oktobrī pušu labprātīgu sastādītu un parakstītu rakstisku Vienošanos par laulības šķiršanu, kuras 2.punktā ir pielīgts, ka /pers. B/ laulībā 2004.gada 23.martā dzimušā dēla /pers. D/ dzīves vieta tiek noteikta pie mātes /pers. A/. Savukārt minētās Vienošanās 5.punktā pielīgts, ka „no šīs vienošanās parakstīšanas brīža katru mēnesi /pers. B/ sniegs bērnam uzturlīdzekļus, labprātīgi samērā ar savu mantisko stāvokli, /pers. B/ labprātīgi maksās uzturlīdzekļus bērnam Ls 60,00 apmērā līdz bērna pilngadības sasniegšanai".

Prasītāja norāda, ka atbildētājs noslēgto Vienošanos pienācīgi nav pildījis un pielīgtos ik mēneša uzturlīdzekļus dēla uzturam nav maksājis, līdz ar to ir izveidojies uzturlīdzekļu parāds 1109,84 *euro* apmērā. Tiesas sēdē prasītāja samazināja piedzenamo uzturlīdzekļu parāda summu līdz 682,98 *euro,* paskaidrojot, ka atbildētājs ir veicis daļēju parāda samaksu.

Atbildētājs uzturlīdzekļu parāda piedziņas summu samazinātajā apmērā atzina pilnībā. Līdz ar to tiesa uzskata, ka prasība ir apmierināma arī šajā daļā, un no atbildētāja par labu prasītājai ir piedzenams uzturlīdzekļu parāds 682,98 *euro* par laiku no 2013.gada 16.oktobra līdz 2014.gada 31.decembrim.

Tā kā prasītāja saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas uzturlīdzekļu lietā, tad tie ir piedzenami no atbildētāja.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punktu, 35.panta pirmās daļas 3.punktu, 40.panta pirmo daļu, 42.panta pirmo daļu no atbildētāja valsts labā piedzenama valsts nodeva no piedzītās uzturlīdzekļu summas par gadu 296,85 *euro* (15% no gada summas 1978,98 *euro* (12 mēneši x 108 *euro* + 682,98 *euro*)) apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie tiesas izdevumi 15,50 *euro* apmērā.

Prasītāja lūdza piedzīt no atbildētāja ar lietas vešanu saistītos izdevumus 60 *euro* apmērā, ko samaksājusi par advokāta palīdzību.

Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkta b) apakšpunkts un ceturtā daļa nosaka, ka izdevumi advokāta palīdzības samaksai ir atlīdzināmi šādos apmēros: atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaksai prasībās, kurām ir mantisks raksturs un kurās prasības summa nepārsniedz 8500 *euro*, - to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 30 procentiem no
prasījuma apmierinātās daļas.

Atbilstoši minētā likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktam, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu prasības summa ir maksājumu kopsumma par vienu gadu, šajā gadījumā 1296 *euro* un piedzenamā parāda summa 682,98 *euro,* kopā 1978,98 *euro.* Šīs summa ir uzskatāma par prasības apmierināto daļu, no kuras aprēķināms ar lietas vešanu saistīto izdevumu apmērs.

Prasītājas izdevumi advokāta palīdzības samaksai veido 60,00 *euro.* Ievērojot to, ka prasītājas norādītā izdevumu summa nepārsniedz likumā noteikto maksimālo apmēru, no atbildētāja par labu prasītājai ir piedzenama advokāta palīdzības samaksa 60,00 *euro* apmērā.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, kas nosaka, ka, taisot spriedumu par naudas summas un tiesas izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas, tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 35., 40., 42., 43., 97., 204.[1] un 250.[26] pantu, tiesa

nosprieda:

Prasību apmierināt pilnā apmērā.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļu parādu 682,98 *euro* (seši simti astoņdesmit divi *euro* 98 *centi*), kas aprēķināts par laika periodu no 2013.gada 16.oktobra līdz 2014.gada 31.decembrim.

Turpmāk piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus bērna /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam ik mēnesi 30% apmērā no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas no 2015.gada 12.maija līdz bērna 18 gadu vecuma sasniegšanai, ieskaitot prasītājas kontā /numurs/, Citadele bankā.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, ar lietas vešanu saistītos izdevumus advokāta palīdzības samaksai 60,00 *euro* (sešdesmit *euro*) apmērā.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā valsts nodevu 296,85 *euro* (divi simti deviņdesmit seši *euro* 85 *centi*), kas jāieskaita Valsts kasei, reģistrācijas Nr.90000050138, saņēmēja iestāde: Valsts kase, NMR 90000050138, konta Nr.LV55TREL1060190911200, BIC kods TRELLV22.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 15,50 *euro* (piecpadsmit *euro* 50 *centi*), kas jāieskaita Tiesu administrācijai, NMR 90001672316, reģistrācijas Nr.LV90001672316, saņēmēja iestāde: Valsts kase, konta Nr.LV51TREL2190458019000, BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķis: kods 21499.

Daļā par uzturlīdzekļu piedziņu spriedums izpildāms nekavējoties.

Noteikt atbildētājam termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.
Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā apelācijas kārtībā Latgales apgabaltiesā, sūdzību iesniedzot Preiļu rajona tiesā.

Tiesnese I.Stivriņa